

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΥΓΙΕΙΝΗΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

e-δησεόγραμμα

ΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ
ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.)

Περιεχόμενα

Τα Νέα του ΕΛΙΝΥΑΕ	2
Νομοθετικά Νέα	6
Εργασιακά & Περιβαλλοντικά Νέα	6
Ευρωπαϊκά Νέα	9
Διεθνή Νέα	10
Χρήσιμες Διασυνδέσεις	12
Προτεινόμενες Εκδόσεις	12
Συνέδρια	14
Βιβλιογραφία	19
Ιστορικό e-ηλεκτρονικό αρχείο	23
Ομάδα εργασίας	24

Ασφαλείς και υγιείς χώροι εργασίας: Συμμετάσχετε στην εκστρατεία με το νέο υλικό!

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία καλεί όλους να συμμετάσχουν στη διετή καμπάνια για τους ασφαλείς και υγιείς χώρους εργασίας. Για την προώθηση της εκστρατείας αυτής για την **εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου**, διατίθενται προς τηλεφόρτωση νέες αφίσες τομέων σε 22 γλώσσες για τους εξής τομείς: **γεωργία, εκπαίδευση και κατασκευές**.

Αφίσες τομέων για την εκτίμηση κινδύνου

Βίντεο για την εκτίμηση κινδύνου

Ένα **νέο βίντεο** εξηγεί τους κύριους στόχους της εκστρατείας εκτίμησης κινδύνου και περιλαμβάνει στατιστικά στοιχεία της ΕΕ σχετικά με τα ατυχήματα στο χώρο εργασίας και παραδείγματα καλής πρακτικής από διάφορα κράτη μέλη. Το βίντεο είναι διαθέσιμο στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Σεμινάριο Εργονομίας

Το Κ.Ε.Κ. ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., προτίθεται να υλοποιήσει εξειδικευμένο σεμινάριο διάρκειας 10 ωρών με θέμα: «**Εργονομία**».

Στόχος του σεμιναρίου είναι η περαιτέρω κατάρτιση των εκπαιδευομένων μέσω ενός αναβαθμισμένου προγράμματος εισηγήσεων.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει:

- θεωρητική διδασκαλία στους πιστοποιημένους από το Ε.ΚΕ.ΠΙΣ εκπαιδευτικούς χώρους του Κ.Ε.Κ. ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.,
- Case study

ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ		
ΗΜΕΡΑ	ΘΕΜΑ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ (ώρες)
1η Ημέρα	Χειρωνακτική διακίνηση φορτίων – Μέθοδοι εκτίμησης κινδύνων – MAC, NIOSH, KIM κλπ	5
2η Ημέρα	Εργονομικοί παράγοντες – Μέθοδοι εκτίμησης κινδύνων – QEC, OCRA κλπ Οθόνες οπτικής απεικόνισης	5

Το σεμινάριο, θα υλοποιηθεί στις εγκαταστάσεις του Κ.Ε.Κ. ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., 3^{ος} όροφος, Λιοσίων 143 & Θειρσί-ου 6 (Σταθμός Metro/ ΗΣΑΠ: Αττική), κατά τις παρακάτω ημερομηνίες:

Τρίτη 16 Δεκεμβρίου 2008 & Πέμπτη 18 Δεκεμβρίου 2008	
Ώρες: 16.00 μ.μ – 21.00 μ.μ	Ώρες: 16.00 μ.μ – 21.00 μ.μ

Το κόστος του σεμιναρίου ανέρχεται στα εκατόν ογδόντα ευρώ (180,00€) και περιλαμβάνει έντυπο εκπαιδευτικό υλικό και καθημερινή τροφοδοσία.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να συμμετάσχετε στο πρόγραμμα, παρακαλούμε όπως συμπληρώσετε και αποστείλετε την επισυναπτόμενη αίτηση έως την Παρασκευή 10 Οκτωβρίου 2008.

Οι επιχειρήσεις μπορούν να επωφεληθούν από τις ευνοϊκές διατάξεις για την επιστροφή της εργοδοτικής εισφοράς 0,45% μέσω ΟΑΕΔ.

Επισημαίνεται ότι το Κ.Ε.Κ. ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε διοργανώνει και υλοποιεί ενδοεπιχειρησιακά προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης σε επιχειρήσεις ανάλογα με τις ανάγκες και απαιτήσεις που υπάρχουν στο

προσωπικό τους.

Λογαριασμός όψεως της Εμπορικής Τράπεζας με αριθμό 026/83940841, για την καταβολή του κόστους του σεμιναρίου έως την Παρασκευή 31 Οκτωβρίου 2008.

Για περισσότερες πληροφορίες και αίτηση συμμετοχής μπορείτε να απευθυνθείτε στα γραφεία του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., τηλέφωνο επικοινωνίας: κα Βενέτη 210 8200136, fax: 210 8200103, email: veneti@elinyae.gr

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΕΚ ΑΘΗΝΑΣ

Το κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. στην Αθήνα, σύμφωνα με τον προγραμματισμό του, **υλοποίησε** τα παρακάτω σεμινάρια:

1. Ένα ενδοεπιχειρησιακό σεμινάριο σε συνεργασία με την επιχείρηση ANAMET A.E., με θέμα «Υγιεινή και Ασφάλεια της εργασίας». Το πρόγραμμα διάρκειας οκτώ (8) ωρών, το παρακολούθησαν έξι (6) άτομα, 29.07.08 έως και 30.07.08.
2. Ένα ενδοεπιχειρησιακό σεμινάριο σε συνεργασία με την επιχείρηση ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ Α.Ε., με θέμα «Υγιεινή και Ασφάλεια της εργασίας». Το πρόγραμμα διάρκειας οκτώ (8) ωρών, το παρακολούθησαν είκοσι (20) άτομα, 28.07.08 έως και 31.07.08.

Το κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. στην Αθήνα, σύμφωνα με τον προγραμματισμό του, **πρόκειται να υλοποιήσει** τα παρακάτω σεμινάρια:

1. Ένα επιμορφωτικό σεμινάριο του ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ, με τίτλο «Υγιεινή και Ασφάλεια – Πρόληψη Ατυχημάτων». Το πρόγραμμα διάρκειας εβδομήντα (70) ωρών, θα το παρακολουθήσουν είκοσι πέντε (25) άτομα, από 06.10.08 έως και 17.10.08.
2. Ένα σεμινάριο Εργοδοτών- Εργαζομένων Β' κατηγορίας, με θέμα «Υγιεινή και Ασφάλεια της Εργασίας», διάρκειας τριάντα πέντε (35) ωρών, το οποίο θα παρακολουθήσουν δέκα τρία (13) άτομα, από 13.10.08 έως και 21.10.08
3. Ένα σεμινάριο Εργοδοτών Γ' κατηγορίας, με θέμα «Υγιεινή και Ασφάλεια της Εργασίας», διάρκειας δέκα (10) ωρών, το οποίο θα παρακολουθήσουν τριάντα τέσσερα (34) άτομα, 03.11.08 και 05.11.08.
4. Ένα σεμινάριο για Τεχνικούς Ασφάλειας Α' κατηγορίας με θέμα «Υγιεινή και Ασφάλεια – Πρόληψη Ατυχημάτων». Το πρόγραμμα διάρκειας εκατό (100) ωρών, περιλαμβάνει εβδομήντα πέντε (75) ώρες θεωρητικής και είκοσι πέντε (25) ώρες πρακτικής κατάρτισης. Το σεμινάριο απευθύνεται σε άτομα επιπέδου Α.Ε.Ι. – Τ.Ε.Ι. και θα υλοποιηθεί από 10.11.08 έως και 08.12.08.
5. Ένα εξειδικευμένο σεμινάριο Εργονομίας, το οποίο απευθύνεται σε εργοδότες, εργαζόμενους και σε άτομα επιπέδου ΑΕΙ – ΤΕΙ, διάρκειας δέκα (10) ωρών, με πιθανές ημερομηνίες 16.12.08 και 18.12.08.
6. Επίσης πρόκειται να υλοποιηθούν ενδοεπιχειρησιακά προγράμματα, με θέμα «Υγιεινή και Ασφάλεια της Εργασίας», σε συνεργασία με διάφορες επιχειρήσεις.

Προγραμματίζονται σεμινάρια για Τεχνικούς Ασφάλειας Α' κατηγορίας, με θέμα «Υγιεινή & Ασφάλεια – Πρόληψη Ατυχημάτων». Το πρόγραμμα, διάρκειας εκατό (100) ωρών, απευθύνεται σε άτομα επιπέδου ΑΕΙ – ΤΕΙ.

Επίσης προγραμματίζονται σεμινάρια διάρκειας δέκα (10) ωρών και τριάντα πέντε (35) ωρών, για εργοδότες επιχειρήσεων Β' και Γ' κατηγορίας επικινδυνότητας.

Οι ενδιαφερόμενοι, μπορούν να προμηθευθούν τις αιτήσεις τους από την γραμματεία του Κ.Ε.Κ. και την σελίδα του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε [www.elinyae@.gr](http://www.elinyae.gr), και να επικοινωνούν στα **τηλ.: 210 82 00 136, 210 82 00 111, 210 82 00 139, φαξ: 210 82 00 103.**

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Το Παράρτημα της Θεσσαλονίκης υλοποίησε, σύμφωνα με τον προγραμματισμό του:

- 30/6-11/7 σεμινάριο Τεχνικών Ασφάλειας Α' κατηγορίας με θέμα «Υγιεινή και Ασφάλεια- Πρόληψη ατυχημάτων» για Αξιωματικούς του Ελληνικού Στρατού. Το σεμινάριο ήταν διάρκειας 70 ωρών και συμμετείχαν 25 άτομα. Στα πλαίσια του σεμιναρίου πραγματοποιήθηκε μία επίσκεψη στο Προκεχωρημένο Εργοστάσιο Βάσης στον Εύοσμο Θεσσαλονίκης.
- 23/6 και 25/6 σεμινάριο Εργοδοτών Γ' κατηγορίας διάρκειας 10 ωρών και συμμετείχαν συνολικά 18 άτομα.
- 24,26-27/6 σεμινάριο για μέλη επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας.

Για το επόμενο διάστημα το Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης της Θεσσαλονίκης προγραμματίζει:

- Σεμινάριο Τεχνικών Ασφάλειας Α' κατηγορίας με θέμα «Υγιεινή και Ασφάλεια στα Τεχνικά Έργα» για απόφοιτους ΑΕΙ, ΤΕΙ διάρκειας 100 ωρών, για τις αρχές Νοεμβρίου 2008
- Σεμινάριο Εργοδοτών Γ' Κατηγορίας για ανάληψη καθηκόντων Τεχνικού Ασφάλειας στις 8 και 10 Δεκεμβρίου

Αιτήσεις συμμετοχής γίνονται καθημερινά δεκτές καθ' όλη τη διάρκεια του έτους από τις 9.00-16.00 στα γραφεία του ΚΕΚ ΕΛΙΝΥΑΕ Θεσσαλονίκης (26^{ης} Οκτωβρίου 90, Περιοχή Σφαγεία, Porto Center, Γ1 κτίριο, 1^{ος} όροφος) ή μέσω της ιστοσελίδας του ΕΛΙΝΥΑΕ <http://www.elinyae.gr>

Πληροφορίες: κα Τσαμπάζη Σοφία, τηλ. 2310 50 10 20, 2310 50 10 33 φαξ. 2310 50 10 55

Βραχυπρόθεσμα σεμινάρια σε εξειδικευμένα αντικείμενα όπως «Εκτίμηση Επαγγελματικού Κινδύνου», «Πυρασφάλεια», «Πρώτες Βοήθειες», «Μέσα Ατομικής Προστασίας» για απόφοιτους ΑΕΙ-ΤΕΙ, διάρκειας 5 ή 10 ωρών το διάστημα Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2008.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Υλοποιήθηκε σεμινάριο καθηγητών σχολικών εργαστηρίων στο 1^ο ΣΕΚ Ιωαννίνων στις 5 Σεπτεμβρίου με θέμα "Ασφάλεια & Υγεία στα σχολικά εργαστήρια" το οποίο παρακολούθησαν 17 καθηγητές.

Έγιναν επισκέψεις μετά από σχετικά αιτήματα σε τρεις επιχειρήσεις της περιοχής και συγκεκριμένα :

- Στις 3 Σεπτεμβρίου σε έργο οδοποιίας όπου κατά την επίσκεψη πραγματοποιήθηκαν μετρήσεις βλαπτικών παραγόντων (H₂S) σε σήραγγα.
- Στις 9 Σεπτεμβρίου σε σχιστήριο μαρμάρου, όπου κατά την επίσκεψη πραγματοποιήθηκαν μετρήσεις θορύβου.
- Στις 23 Σεπτεμβρίου σε εταιρία εμφιάλωσης νερού, όπου κατά την επίσκεψη πραγματοποιήθηκαν μετρήσεις φωτισμού.

Σε όλες τις επιχειρήσεις συζητήθηκαν με τους υπεύθυνους διάφορα θέματα υγιεινής και ασφάλειας για τους παραπάνω χώρους και προτάθηκαν μέτρα πρόληψης για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας.

Το παράρτημα συνεχίζει να δέχεται αιτήσεις για σεμινάριο Τεχνικών Ασφάλειας Α κατηγορίας (100 ωρών) και για την υλοποίηση σεμιναρίων εργοδοτών επιχειρήσεων Β' και Γ' κατηγορίας επικινδυνότητας (35 και 10 ωρών αντίστοιχα) Επίσης δέχεται αιτήματα για μετρήσεις βλαπτικών παραγόντων σε εγκαταστάσεις επιχειρήσεων και για ενδοεπιχειρησιακά σεμινάρια.

Αιτήσεις συμμετοχής γίνονται δεκτές καθημερινά στα γραφεία του ΚΕΚ ΕΛΙΝΥΑΕ Ιωαννίνων (Καπλάνη 7, 1^{ος} όροφος, τηλ επικοινωνίας 2651083290) ή μέσω της ιστοσελίδας του ΕΛΙΝΥΑΕ <http://www.elinyae.gr>

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΤΡΙΠΟΛΗΣ

Την Πέμπτη, 11 Σεπτεμβρίου 2008, πραγματοποιήθηκε συνάντηση της Δ.Ε. και του επιστημονικού προσωπικού του Παραρτήματος της Τρίπολης, με τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Πελοποννήσου κ. Νίκο Αγγελόπουλο και τον Προϊστάμενο της Διαχειριστικής Αρχής της Περιφέρειας κ. Σκούρα Αναστάσιο.

Στη συνάντηση αυτή ενημερώθηκαν ο κ. Αγγελόπουλος και ο κ. Σκούρας για τους σκοπούς και τους στόχους του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., καθώς και για τις δραστηριότητές μας τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο.

Τον Οκτώβριο, το Παράρτημα της Τρίπολης πρόκειται να πραγματοποιήσει ενημέρωση για θέματα Υγείας και Ασφάλειας της εργασίας, στους εργαζόμενους της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Αρκαδίας.

Το Παράρτημα της Τρίπολης βρίσκεται στο στάδιο συλλογής αιτήσεων για υλοποίηση σεμιναρίου επιμόρφωσης **Τεχνικών Ασφάλειας επιπέδου ΑΕΙ και ΤΕΙ**, διάρκειας 100 ωρών.

Επίσης δέχεται αιτήσεις για υλοποίηση ενδοεπιχειρησιακών σεμιναρίων.

Το παράρτημα συνεχίζει να δέχεται **αιτήσεις** για υλοποίηση σεμιναρίων **εργοδοτών επιχειρήσεων Β' και Γ' κατηγορίας επικινδυνότητας** καθώς και **αιτήματα** για **μετρήσεις βλαπτικών παραγόντων σε εγκαταστάσεις επιχειρήσεων**.

Αιτήσεις συμμετοχής γίνονται δεκτές καθημερινά στα γραφεία του ΚΕΚ ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. Τρίπολης (Γρ. Λα-

μπράκη και Σπηλιωτοπούλου 1, Πλ. Κολοκοτρώνη), είτε ηλεκτρονικά μέσω της ιστοσελίδας του Ινστιτούτου (<http://www.elinyae.gr>)

Πληροφορίες: κα Παπαγεωργίου Γεωργία, τηλ.: 2710 221100, fax: 2710 221122.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΝΕΑ

Οδηγία 2008/58/EK της Επιτροπής, της 21ης Αυγούστου 2008, για τροποποίηση, με σκοπό την προσαρμογή της στην τεχνική πρόοδο, για 30ή φορά, της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικινδύνων ουσιών

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:246:0001:0191:EL:PDF>

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΝΕΑ

Ειδική έρευνα της ΕΣΥΕ για τα εργατικά ατυχήματα και τα προβλήματα με την εργασία

Ογδόντα πέντε χιλιάδες (85.000) άτομα είχαν ένα τουλάχιστον ατύχημα στο χώρο της εργασίας τους, στο διάστημα των τελευταίων 12 μηνών, σύμφωνα με ειδική έρευνα για τα εργατικά ατυχήματα και τα προβλήματα υγείας που συνδέονται με την εργασία, που διεξήγαγε η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος (ΕΣΥΕ) και δημοσιεύθηκε τον Σεπτέμβριο του 2008.

Η έρευνα διεξήχθη παράλληλα με την έρευνα εργατικού δυναμικού του β' τριμήνου του 2007.

Σύμφωνα με την έρευνα της ΕΣΥΕ, το μεγαλύτερο ποσοστό ατυχημάτων παρατηρείται στους “ειδικευμένους τεχνίτες και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα”. Τα ατυχήματα στην κατηγορία αυτή των εργαζομένων φθάνουν το 4,7%, ενώ στους “χειριστές σταθερών βιομηχανικών εγκαταστάσεων” το ποσοστό καταγράφεται σε 3,8%. Το μικρότερο ποσοστό ατυχημάτων παρατηρείται στα πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα (0,2%) και στους υπαλλήλους γραφείου (0,4%).

Συγκεκριμένα, το 40,1% των εργαζομένων, πιστεύει ότι στο χώρο εργασίας του αντιμετωπίζει κάποιον παράγοντα που επηρεάζει αρνητικά τη σωματική του υγεία. Το πρόβλημα είναι εντονότερο στους άντρες (48,9%) από ό,τι στις γυναίκες (26,6%). Ως σημαντικότεροι παράγοντες που επηρεάζουν τη σωματική υγεία αναφέρονται ο χειρισμός βαρέων φορτίων και η έκθεση σε δύσκολες ή ακατάλληλες στάσεις ή η εκτέλεση συγκεκριμένων κινήσεων.

Το ποσοστό των εργαζομένων που πιστεύει ότι είναι εκτεθειμένο σε παρενοχλήσεις ή εκφοβισμούς ή ότι αντιμετωπίζει βία ή απειλές βίας, σε βαθμό που επηρεάζεται η ψυχική του υγεία, είναι ιδιαίτερα χαμηλό (κάτω του 1%). Αντίθετα, περισσότεροι από ένας στους δέκα εργαζομένους (13%) -και κυρίως άντρες- αντιμετωπίζουν ιδιαίτερο φόρτο εργασίας ή πίεση χρόνου.

Τα μισά σχεδόν ατυχήματα (48,4%) οδήγησαν σε απουσία από την εργασία που διήρκεσε από δύο ημέρες έως δύο εβδομάδες, ενώ το 31,4% των ατυχημάτων είχαν ως αποτέλεσμα την απουσία το πολύ μιας ημέρας.

Το ποσοστό των σοβαρών ατυχημάτων (απουσία μεγαλύτερη των έξι μηνών) είναι 2,5% και παρουσιάζεται μεγαλύτερο για τους άντρες, οι οποίοι φαίνεται να απουσιάζουν από την εργασία τους περισσότερες ημέρες συγκριτικά με τις γυναίκες.

Σύμφωνα με την ΕΣΥΕ, 613.145 άτομα που εργάζονται ή είχαν εργαστεί στο παρελθόν αναφέρουν προβλήματα υγείας κατά τη διάρκεια των τελευταίων 12 μηνών, τα οποία θεωρούν ότι προκλήθηκαν ή επιδεινώθηκαν από την εργασία τους.

Το ποσοστό των ατόμων που δήλωσαν κάποιο πρόβλημα υγείας που σχετίζεται με την εργασία τους είναι υψηλότερο για όσους εργάζονται ή είχαν εργαστεί ως ειδικευμένοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς (12,9%), ενώ το αμέσως υψηλότερο ποσοστό παρατηρείται στους ειδικευμένους τεχνίτες και ασκούντες συναφή τεχνικά επαγγέλματα (9,8%). Τα προβλήματα υγείας που αναφέρονται συχνότερα αφορούν στα οστά, στις αρθρώσεις ή στους μύες εντοπισμένα κυρίως στη μέση.

Τα ερωτήματα της έρευνας απευθύνθηκαν σε άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω, που ζουν σε ιδιωτικά νοικοκυριά και εργάζονται ή είχαν εργαστεί στο παρελθόν.

Στα ερωτήματα της έρευνας απάντησαν συνολικά 49.299 άτομα, που διέμεναν σε 27.915 διαφορετικά νοικοκυριά.

Δελτίο τύπου Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας

http://www.statistics.gr/gr_tables/S301_SJO_14_DT_AH_07_Y.pdf

Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για την Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας

Ενημερωτική περιοδεία στην Ελλάδα

Συνθήκες εργασίας στην Ελλάδα σε σύγκριση με το επίπεδο της ΕΕ

Τα αποτελέσματα των νέων ερευνών, τα στοιχεία και αναλύσεις για τις συνθήκες εργασίας, η διαχείριση της ηλικίας, οι αποδοχές και η μισθολογική ευελιξία στην Ελλάδα σε σύγκριση με τα υπόλοιπα 26 κράτη μέλη της

Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρουσιάστηκαν από το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για την Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Eurofound, με έδρα το Δουβλίνο, στους έλληνες κοινωνικούς εταίρους κατά τη διάρκεια συνομιλιών στην Αθήνα στις 15 και 16 Σεπτεμβρίου 2008.

Σύμφωνα με έρευνα του Eurofound, στην Ελλάδα, **οι εργαζόμενοι απασχολούνται συνήθως περισσότερες ώρες από ό, τι στην Ευρώπη, δηλ. 45,4 ώρες την εβδομάδα σε σύγκριση με 38,4 κατά μέσο όρο στα 27 κράτη μέλη της ΕΕ.** Τα τελευταία 15 χρόνια, παρατηρείται μια τάση μείωσης των ωρών εργασίας στην Ευρώπη. Στην Ελλάδα ωστόσο οι ώρες εργασίας εξακολουθούν να είναι αυξημένες, παρά τον μέσο όρο των 40 ωρών εβδομαδιαίως που έχει συμφωνηθεί. **Ένας στους τέσσερις Έλληνες εργαζόμενους (25,9%) απασχολείται τουλάχιστον δέκα ώρες ημερησίως πάνω από πέντε ημέρες το μήνα, ποσοστό σημαντικά υψηλό-**

τερο από αυτό της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου ένας στους έξι εργαζόμενους (16,9%) βρίσκεται στην ίδια κατάσταση. Μετά την ονομαστική μείωση των αποδοχών, που είχαν καθοριστεί βάσει συλλογικών συμβάσεων, από 5,8% το 2006 σε 5,1% το 2007, και με την παράλληλη αύξηση του πληθωρισμού, οι εργαζόμενοι στην Ελλάδα έλαβαν μέση πραγματική αύξηση της τάξεως του 1,2% το 2007, ποσοστό πολύ χαμηλότερο από το μέσο όρο της ΕΕ που κυμαίνεται στο 2,3%.

Κατά την διήμερη επίσκεψή τους στην Ελλάδα, οι ειδικοί του Eurofound είχαν ενημερωτικές συναντήσεις με εκπροσώπους του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών και της ΓΣΕΕ για τα τελευταία συγκριτικά δεδομένα και τα αποτελέσματα των ερευνών για τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας στην Ελλάδα. Έργο του Eurofound είναι να παρέχει στους υπεύθυνους κοινωνικής πολιτικής της Ευρώπης συγκριτικά στοιχεία και συμβουλευτικές υπηρεσίες. Οι συγκριτικές μελέτες του Eurofound όσον αφορά τις συνθήκες εργασίας, που προκύπτουν από πανευρωπαϊκές έρευνες και αναλύσεις σε βάθος τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια, παρουσιάζουν μια εικόνα του πώς οι Έλληνες εργαζόμενοι αντιλαμβάνονται τις συνθήκες εργασίας τους σε σύγκριση με άλλους εργαζόμενους στην Ευρώπη.

Τις τελευταίες δύο δεκαετίες, η εντατικοποίηση της εργασίας έχει επηρεάσει τις συνθήκες εργασίας όλων των εργαζομένων ανά την Ευρώπη. Στην Ελλάδα, η κατάσταση δεν διαφέρει, αν και οι ρυθμοί είναι ταχύτεροι από ό, τι στην ΕΕ των 27. Οι Έλληνες εργάζονται σε πολύ υψηλούς ρυθμούς (73,3% έναντι 59,6%) και με μικρές προθεσμίες (68,4% έναντι 61,8%). Από την έρευνα προκύπτει ότι οι Έλληνες εργαζόμενοι έχουν περιορισμένη δυνατότητα να καθορίζουν οι ίδιοι το ωράριο εργασίας τους έστω εν μέρει, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει εξισορρόπηση επαγγελματικού και ιδιωτικού βίου. Στην ΕΕ των 27, μόνο οι εργαζόμενοι της Κύπρου και της Βουλγαρίας έχουν λιγότερη ευελιξία στα ωράρια εργασίας.

Οι περισσότεροι Έλληνες εργαζόμενοι θεωρούν ότι η εργασία έχει βλάψει την υγεία τους σε σύγκριση με άλλους στην Ευρώπη (68,1% έναντι 35,2%). Σχεδόν ένας στους δύο Έλληνες εργαζόμενος αναφέρει προβλήματα στην πλάτη και άγχος εξαιτίας της εργασίας, ποσοστό διπλάσιο από το αντίστοιχο ευρωπαϊκό. Το εκπληκτικό είναι ότι σύμφωνα με την έρευνα, οι Έλληνες εργαζόμενοι αναφέρουν τις μισές ημέρες απουσίας λόγω ασθένειας και προβλημάτων υγείας, μια τάση που επίσης παρατηρείται τα τελευταία 15 χρόνια.

Για περισσότερες πληροφορίες:

<http://www.eurofound.europa.eu/docs/events/roadshowel/workingconditions-el.pdf>

www.eurofound.europa.eu

<http://www.eurofound.europa.eu/events/visits.htm>

Working conditions in Greece from a comparative EU perspective, with special attention to an ageing workforce [Greek, pdf, 497kb] [English, pdf, 225kb]

[Pay and wage flexibility \[Greek, pdf, 607kb\]](#)

Για παρουσίαση, μεταφόρτωση και χρήση των πληροφοριών σε εύχρηστο μορφότυπο: <http://www.eurofound.europa.eu/ewco/surveys/ewcs2005/results.htm>

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να επικοινωνήσετε με τον κ. Måns Mårtensson: mma@eurofound.europa.eu, τηλ. +353-1-204 3124.

ΕΥΡΩΠΑΙΚΑ ΝΕΑ

Επαγγελματικές ασθένειες στη Γαλλία

Το Γαλλικό Ινστιτούτο για την Δημόσια Υγεία InVs (Institut de Veille Sanitaire, French Institute for Public Health Surveillance), και η Επιθεώρηση Επαγγελματικής Υγείας του Γαλλικού Υπουργείου Εργασίας, δημοσίευσε τον Αύγουστο του 2008 μια μελέτη με τίτλο: «Work-related disease surveillance by an occupational physician's network, France» «Παρακολούθηση των Επαγγελματικών ασθενειών, από το δίκτυο των γιατρών εργασίας, στη Γαλλία».

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας οι μυοσκελετικές παθήσεις, στη Γαλλία είναι οι πιο συχνές επαγγελματικές ασθένειες ακόμα και από τις ασθένειες που συνδέονται με την ακοή και τις διαταραχές της ψυχικής υγείας.

Διαβάστε τα αποτελέσματα της έρευνας, η οποία θα επεκταθεί και σε άλλες περιφέρειες της Γαλλίας, στο [Bulletin épidémiologique hebdomadaire \(BEH\) No. 32](http://www.invs.sante.fr/beh/2008/32/beh_32_2008.pdf), http://www.invs.sante.fr/beh/2008/32/beh_32_2008.pdf, που δημοσιεύθηκε στις 26 Αυγούστου 2008 (στα Γαλλικά)

Επίσης διαβάστε τα αποτελέσματα μια επιστημονική έρευνας από το ίδιο Ινστιτούτο InVs

Analysis of injury related mortality in Europe. The ANAMORT project. Final implementation report

http://www.invs.sante.fr/publications/2008/anamort_120808/anamort_120808.pdf

Στην παρακάτω διεύθυνση θα βρείτε και άλλες ενδιαφέρουσες επιστημονικές εκδόσεις του Ινστιτούτου InVs (Institut de veille sanitaire)

<http://www.invs.sante.fr/publications/default.htm>

ΔΙΕΘΝΗ ΝΕΑ

7 Οκτωβρίου

Παγκόσμια Ημέρα για την Αξιοπρεπή Εργασία (World Day for Decent Work)

<http://www.wddw.org/-English->

Σε πολλές χώρες σε όλο τον κόσμο οι οργανώσεις εργαζομένων, συνδικάτα, σωματεία, ομοσπονδίες κ.α. θα γιορτάσουν την Παγκόσμια Ημέρα για την αξιοπρεπή εργασία στις 7 Οκτωβρίου 2008. Η αξιοπρεπή εργασία περιλαμβάνει θέματα όπως η μετανάστευση, διάκριση στην εργασία και στο φύλο, ανισότητα, παιδική εργασία, κοινωνικός διάλογος, φτώχεια και άλλα σχετικά θέματα.

Δείτε το video που δημιούργησε η Διεθνής Συνομοσπονδία Συνδικάτων (ITUC) για την παιδική εργασία σαν αφιέρωμα για τη Ημέρα της αξιοπρεπούς εργασίας. Η Διεθνής Συνομοσπονδία Συνδικάτων εκπροσωπεί 168.000.000 εργαζομένους από 155 χώρες και 311 συνεργαζόμενα μέλη από διάφορες χώρες.

<http://www.youtube.com/watch?v=F8Lu8kln60c>

Μάθετε περισσότερα στις παρακάτω ηλεκτρονικές διευθύνσεις:

WDDW website www.wddw.org and the ITUC website www.ituc-csi.org

he ITUC represents 168 million workers in 155 countries and territories and has 311 national affiliates.

Οδηγίες για την ύπαρξη μελαμίνης στα τρόφιμα, από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (WHO)

Περισσότερα από 54.000 βρέφη και παιδιά αναζητούν ιατρική θεραπεία, σε σχέση με τη ουσία μελαμίνη, που βρέθηκε στα γαλακτοκομικά προϊόντα στη Κίνα, και προκαλεί πέτρες στα νεφρά. Τρεις θάνατοι έχουν επιβεβαιωθεί επίσημα και περισσότερα από 13.000 βρέφη νοσηλεύονται σε νοσοκομείο. Οι πέτρες στα νεφρά σε βρέφη θεωρείται κάτι σπάνιο.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας εξέδωσε έναν οδηγό, για να βοηθήσει τις εθνικές αρχές και να πάρουν τα

ανάλογα μέτρα, για το τι πιθανόν μπορεί να συμβεί όταν υπάρχει μελαμίνη στις τροφές με τίτλο: *“Melamine and Cyanuric acid: Toxicity, Preliminary Risk Assessment and Guidance on Levels in Food”*. http://www.who.int/foodsafety/fs_management/Melamine.pdf

Για περισσότερες πληροφορίες:

- [Questions and Answers on melamine](#)
- - [Melamine-contamination event, China, September 2008](#)
- [WHO page on breastfeeding](#)
- [Guidelines for the safe preparation, storage and handling of powdered infant formula](#)

Το Καναδικό Ινστιτούτο για την Υγεία και την Ασφάλεια (CCOHS) προσφέρει για ένα μήνα ελεύθερη πρόσβαση, σε διαδικτυακά σεμινάρια (webinar) λόγω του Μήνα που είναι αφιερωμένος σε υγιείς χώρους εργασίας. Με αυτό τον τρόπο οι Καναδοί καλούνται να συμμετέχουν σε διαδρομές για υγιεινότερους χώρους εργασίας.

Μέσα από αυτές τις διαδικτυακές διαδρομές παρουσιάζονται βήματα και στρατηγικές που μπορούν να βοηθήσουν στη δημιουργία κουλτούρας για υγιείς χώρους εργασίας.

Η μιας ώρας παρουσίαση θα μεταδοθεί από το διαδίκτυο στις 21 Οκτωβρίου

Ο Μήνας που είναι αφιερωμένος για τους υγιείς χώρους εργασίας είναι από τις 29 Σεπτεμβρίου μέχρι τις 26 Οκτωβρίου 2008. Ο σκοπός της καμπάνιας είναι στο να γίνουν καλύτεροι οι χώροι δουλειάς και να χτιστεί μια κουλτούρα εμπιστοσύνης και σεβασμού.

Για να μάθετε περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε τις σελίδες:

www.healthyworkplacemonth.ca www.ccohs.ca/products/webinars/journey_healthy_workplace.html

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε:

Eleanor Westwood, Manager of Communications, Canadian Centre for Occupational Health and Safety | Tel: (905) 572-2981, Ext. 4408 | Email: eleanorw@ccohs.ca | www.ccohs-cchst.ca

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΕΙΣ

Μια πρόταση της Greenpeace για να συμβάλλετε και εσείς στην μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στον πλανήτη μας.

Υπολογίστε τις εκπομπές σας. Παρακάτω μπορείτε να μάθετε πόσο διοξείδιο του άνθρακα (CO₂) εκλύεται στην ατμόσφαιρα από τις καθημερινές δραστηριότητές σας

<http://www.greenpeace.org/greece/137368/137462>

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ενημερωτικά φυλλάδια από το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (EUROFOUND) για την «Ευελιξία και ασφάλεια (στις εργασιακές σχέσεις)»

Flexicurity – It takes three to tango

Author: Foundation

Summary: When formulating its aims for a European employment strategy, Europe faced a dilemma: how to create more and better jobs in the face of global competition while maintaining and promoting social cohesion. The concept of flexicurity, pioneered in some Member States, offered a possible solution. This approach gives employers more flexibility in reacting to market changes – by hiring or firing more easily or using temporary contracts and outsourcing. At the same time it provides some degree of security for workers, such as social security benefits that do not substantially reduce their income.

Pages: 2

Reference: ef08861

Published: 01 October, 2008

Download PDF: [EN](#) (71.44 Kb)

Flexicurity at all life stages

Author: Foundation

Summary: A smooth transition between work and non-working life is a crucial element in the quality of work and employment. It is a key factor in enabling more people, especially women, to participate and remain in the workforce, combining paid work with other responsibilities and activities, including family. Flexicurity has the potential to facilitate work organisation arrangements which could benefit both the company and workers with families.

Pages: 2

Reference: ef08864

Published: 01 October, 2008

Download PDF: [EN](#) (70.79 Kb)

Is flexicurity good for everybody?

Author: Foundation

Summary: The twin objectives underlying the flexicurity approach are to create more flexibility in the labour market and at the same time give some employment security to workers. Implicit in this is the basic premise that flexicurity creates upward mobility for workers. However, data from the European Working Conditions Survey (EWCS) indicate that some groups of workers might not benefit as much as other workers from this model.

Pages: 2

Reference: ef08865

Published: 01 October, 2008

Download PDF: [EN](#) (68.69 Kb)

All roads lead to...Lisbon

Author: Foundation

Summary: The flexicurity patterns presented in the European Commission's 2006 Employment in Europe Report reflect the very different starting points of Member States. In striving for a better balance of flexibility and security, the policy focus will be influenced by the state of play of a country. Not all countries, for example, will see a need to emphasise flexibility over security. As national characteristics lead to the formulation of different policy objectives, they equally influence the tools and methods chosen to reach them.

Pages: 2

Reference: ef08862

Published: 01 October, 2008

Download PDF: [EN](#) (78.59 Kb)

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

10-12 October 2008, Bologna

11th EWHN Conference for Labour and Occupational Health and Safety Representatives and Professionals

Note: The European Work Hazards Network (EWHN) is a unique international forum uniting workers, activists, and professionals with different skills and backgrounds. It is a permanent network of labour, health and safety representatives and professionals across Europe with many participating national organisations and networks. A major part of the Conference will be the workshops.

Theme: Assessing the risk for healthy workplaces

Internet: <http://hesa.etui-rehs.org/fr/newsevents/files/Announcementewhn.pdf>

**International Conference on
Workplace Violence
in the Health Sector**

**22 - 24 October 2008 - Amsterdam
Together, Creating a
Safe Work Environment**

22-24 October 2008, Amsterdam

International Conference on Workplace Violence in the Health Sector

Note: Organized by Oud Consultancy, co-sponsored by several international institutions including the International Labour Organization (ILO).

Theme: Violence against health care workers

Sub-themes: To sensitize stakeholders to the issue of workplace violence, to understand the manifestations and the human, professional and economic implications of workplace violence, to promote effective policies and strategies to create safe work environments.

Information: Oud Consultancy and Conference Management, Hakfort 621, 1102 LA Amsterdam, Netherlands

Phone: (+31) (0) 20 409 0368

Fax: (+31) (0) 20 409 0550

E-mail: conference.management@freeler.nl

Internet: www.oudconsultancy.nl/WorkplaceViolence/violencepr/workplaceviolenc.html

24-26 October 2008, Huainan city

China international Conference on Coal Mine Gas Control and Utilization 2008

Note: Hosted by the State Administration of Work Safety (SAWS), China, in collaboration with the United National Development Programme (UNDP) and China International Centre for Economic and Trade Exchanges (CICETE).

Theme: Latest development of coal mine gas control and utilization technologies.

Information: Secretariat: Ms Su Chuanrong / Mr Xie Wenbo, National Center for Exchange & Cooperation in Work Safety, State Administration of Work Safety, 21 Hepingli Beijie, Beijing 10073, China.

Phone: (+86 10) 64463910

Fax: (+86 10) 64463838

Email: ncics@chinasafety.gov.cn

Internet: www.ncics.org.cn

3-5 November 2008, Strbské Pleso, High Tatras.

21th International Conference on New Trends in Safety and Health

Note: Organized under the auspices of the Slovakian Ministry of Labour, Social Affairs and Family, in collaboration with the European Agency for Safety and Health at Work and several national institutions such the Technical University of Kosice.

Themes: Risks at work – assessment and implementation in practice, European OSH Strategy 2007-2012, new trends in OSH, good OSH practice experiences; prevention and protection services, examples of effective prevention solutions

Information: Technical University of Kosice, Department of Safety and Quality of Production, Letna 9, 042 00 Kosice, Slovak Republic

Phone: (+421) 55 602 2513

Fax: (+421) 55 602 2501

E-mail: bozp2008@gmail.com

Internet: www.sjf.tuke.sk/kbakp/English/index.htm

3-7 November 2008, Grenoble.

NANOSAFE 2008. International Conference on safe production and use of nanomaterials

Note: Organised by the Integrated NANOSAFE2 project, funded by the European Commission, in collaboration with other national and international institutions.

Themes: Exposure issues, characterization, detection and monitoring, filtration and personal protection, toxicology, life cycle analysis, secure industrial production, safety parameters evaluation, standardization, regulations

Information: Ms Carole Sentein, CEA Saclay, 91191 Gif-sur-Yvette, France

Phone: (+33) (0) 1 69 08 52 34

Fax: (+33) (0) 1 69 08 82 52

Email: nanosafe2008@cea.fr

Internet: www.nanosafe2008.org

17-19 November 2008, Adelaide.

44th Annual Human Factors and Ergonomics Society of Australia National Conference

Theme: Sustainable Performance: Human factors, ergonomics and work environment.

Information: Conference Secretariat, Sapro Conference Management, PO Box 187, Torrensville SA 5031, South Australia

Phone: (+61) 8 8352 7099

Fax: (+61) 8 8352 7088

E-mail: pco@hfesaconference.org.au

Internet: www.hfesaconference.org.au/index.htm

国家安全生产监督管理局国际合作中心
National Center for International Exchange & Cooperation in Work Safety

17-20 November 2008, Beijing

4th China International Forum on Work Safety and 4th International Occupational Safety & Health Exhibition

Note: Co-hosted by the State Administration of Work Safety (SAWS), China, and International Labour Organization (ILO).

Theme: Safe development concerns people's well-being

Information: Coordinators: Ms Zhou Weiqi / Miss Wang Jing, National Centre for International Exchange & Cooperation in Work Safety, 21 Hepingli Beijie, Beijing 10073, China

Phone: (+86 10) 6422 9939 6446 3382

Fax: (+86 10) 6446 3003

Email: cws@chinasafety.gov.cn / safetyforum@yahoo.com.cn

Internet: www.ncics.org.cn

21-23 October 2008, Hanoi

3rd International Scientific Conference on Occupational and Environmental Health

Notes: Supported in Viet Nam by the National Institute of Occupational and Environmental Health, the Association of Occupational Health, the Ministry of Health, the Ministry of Labor, Invalids and Social Affairs, in collaboration with other institutions in the United States such as the National Institute for Occupational Safety and Health (NIOSH)

Theme: Challenges in rapidly industrializing countries

Information: In Viet Nam: National Institute of Occupational and Environmental Health, 1B Yersin Street, Hanoi, Viet Nam

E-mail: HNYHLDQT3@gmail.com

In United States: Collaborative Center for Healthy Work and Environment, University of Washington, Box 357234, Seattle, WA 98195, United States

E-mail: cchwe@u.washington.edu

Access to the programme: <http://depts.washington.edu/cchwe/docs/vietnam2008.pdf>

22-24 October 2008, Paris

15th International Congress in Occupational Health Services.

Note: Organized by the CISME and the ICOH Scientific Committee on Health Services Research and Evaluation in Occupational Health.

Theme: Indicators in occupational health

Sub-themes: Needs, demands and demographic changes; new hazards and developments of knowledge in OH, evidence-based practices in OH, implementation of good practices and novel methodologies in OH, sector-specific approaches in OH, occupational Health and safety management systems, competences and qualifications in OH practice, integrative approaches of occupational and public health, use of data collections and classification in OH, work-relatedness of diseases and insurance medicine; maintaining work ability and return to work, health promotion in OH, screening in OH, psycho-social risks and mental health at work, health economics in

OH; health inequities, ethics in OH.

Information: CISME – "ICOH-CISME 2008" Secretariat, 10, rue de la Rosière, 75015 Paris, France.

Phone: (+33) (0) 1 53 95 38 54

Fax: (+33) (0) 1 53 95 38 48

Email: info@cisme.org

Internet: icoh-cisme-2008.org/index.php

24 November-5 December 2008, Geneva

18th International Conference of Labour Statisticians

Note: Organized by the Bureau of Statistics of the International Labour Office (ILO).

Themes: General Report, measurement of working time, measurement of child labour

Information: Bureau of Statistics, International Labour Office (ILO), 4, route des Morillons, 1211 Genève 22, Switzerland

Phone: (+41 22) 799 86 31

Fax: (+41 22) 799 69 57

E-mail: mailto:stat@ilo.org

Internet: www.ilo.org/stat

Quality of work in Europe: 2010 and beyond

ANACT and Eurofound conference, 2-3 October 2008

Venue: Valpré Conference Centre, Lyon, France

Under the auspices of the French Presidency of the Council of the European Union

Email: confoct08@anact.fr - Tel : +33 4 72 56 14 56

URL : <http://www.eurofound.europa.eu/events/2008/anactconflyon/index.htm>

21-22 Οκτωβρίου 2008, Ναύσταθμος Κρήτης, Σούδα

Δημερίδα «Υγιεινή και Ασφάλεια εργαζομένων σε ναυπηγοεπισκευαστικές εργασίες»

Κατά την διάρκεια των εκδηλώσεων, θα πραγματοποιηθούν ομιλίες, προβολή σλάιτς, έκθεση βιβλίων, έκθεση ειδών ατομικής προστασίας εργαζομένων και έκθεση οργάνων μέτρησης βλαπτικών παραγόντων στην εργασία.

Για περισσότερες πληροφορίες:

Πολεμικό Ναυτικό, Ναύσταθμος Κρήτης, Ειδικό Επιτελείο

Τηλ.: 28210 82001-82490, **fax:** 28210 81004

e-mail: info@sdyнк.gr

T.Θ. 36 T.K 73200 Σούδα

Δελτίο Τύπου - Ημερίδα ΥΑΕ

Ένας από τους κορυφαίους Μάνατζερ παγκοσμίως στην Υγεία & Ασφάλεια στην Εργασία, ο Albert J. Tien (Occupational Health & Safety Manager της HOLCIM Group), έρχεται στην Αθήνα για την Ημερίδα που διοργανώνει η PRIORITY (www.priority.com.gr) με θέμα “Occupational Health & Safety: from Fundamentals to New Developments – Golden Rules, Best Practices, Major Results”.

Ο γκουρού της ΥΑΕ, Albert J. Tien θα σας μεταφέρει τις τελευταίες εξελίξεις και όλες τις σύγχρονες τεχνικές και εργαλεία ΥΑΕ παγκοσμίως, ενώ οι καταξιωμένοι Έλληνες μάνατζερ, οι κ.κ. Λευτέρης Αναστασάκης (Health & Safety Manager, TITAN A.E.) και Γιάννης Παπλωματάς (Διευθυντής Υγείας, Ασφάλειας & Περιβάλλοντος, PRIORITY), θα σας δώσουν το πλαίσιο για την εφαρμογή των εξελίξεων αυτών στα ελληνικά δεδομένα.

Στο Στρογγυλό Τραπέζι, θα συμμετέχουν οι κ.κ. Σ. Ιωαννίδης, Διευθυντής Ασφάλειας, Υγιεινής, Περιβάλλοντος & Ποιοτικού Ελέγχου, ΔΕΣΦΑ Α.Ε. και Μ. Πεφάνης, Βοηθός Διευθυντής Υγείας & Ασφάλειας στην Εργασία, ΔΕΗ Α.Ε.

Η Ημερίδα θα πραγματοποιηθεί στις 15 Οκτωβρίου 2008 (09:00-18:00) στο Ξενοδοχείο Athens Imperial. Το κόστος συμμετοχής ανέρχεται στα 350 €.

Για περισσότερες πληροφορίες, επικοινωνήστε με την PRIORITY: τηλ. 210 2509900, fax 210 2580069, e-mail info@priority.com.gr.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΟΘΟΝΕΣ ΟΠΤΙΚΗΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗΣ

- *A study of computerized offices in Greece : are ergonomic design requirements met?* / Nicolas Marmaras, Stelios Papadopoulos, International journal of human international journal of human-computer interaction, 2003, 16(2), σ. 261-281
- *Acute response to precision, time pressure and mental demand during simulated computer work* / Laila Birch, ...[et al.], Scandinavian journal of work, environment and health, 2000, 26(4), σ. 299-305
- *An ergonomic evaluation of the kinesis ergonomic computer keyboard* / Robert E. Thomas, ...[et al.] An international journal of research and practice in human factors and ergonomics, 1994, 37(10), σ. 1661-1668
- *An investigation of how acute muscle pain modulates performance during computer work with digitizer and puck* / L.Birch, ...[et al.], Applied ergonomics, 2001, 32(3), σ. 281-286
- *Computer technology and work* / Swedish Work Environment Fund. - Stockholm : Swedish Work environment Fund, 1995. - 59 σ. (2053)
- *Computer terminal work and the benefit of microbreaks* / L.McLean, ...[et.al.], Applied ergonomics, 2001, 32(3), σ. 225-237

- ***Computer use in cold environments***, Applied ergonomics, 2000, 31(3), σ. 239-245
- ***Computer workstation adjustment : a novel process and large sample study*** / Charles D. Hochanadel, Applied ergonomics, 1995, 26(5), σ. 315-326
- ***Computer-aided ergonomics : a case study of incorporating ergonomics analyses into workplace design*** / Brad Joseph, ...[et.al.], Applied ergonomics, 2000, 31(3), σ. 291-300
- ***Computer-aided ergonomics and safety*** / Markku Mattila, International journal of industrial ergonomics, 1996, 17(4), σ. 309-374
- ***Coping with computers*** / Bill Fine, The safety and health practitioner, 1997, 15(3), σ. 42-43
- ***CRS, computer-related syndrome : the prevention and treatment of computer-related injuries*** / Richard Dean Smith, Steven T. Garske. - Amherst ; New York : Prometheus Books, 1997. - 146 σ., ISBN 1-57392-145-9 (3682)
- ***Differences between work methods and gender in computer mouse use*** / Jens Wahlstrom, ... [et al.], Scandinavian journal of work, environment and health, 2000, 26(5), σ. 390-397
- ***Effect of keyboard keyswitch design on hand pain*** / David Rempel, ...[et.al.], Journal of occupational and environmental medicine, 1999, 41(2), σ. 111-119
- ***Effect of mental and physical demands on muscular activity during the use of a computer mouse and a keyboard*** / Bjarne Laursen ...[et.al.], Scandinavian journal of work, environment and health, 2002, 28(4), σ. 215-221
- ***Effects of ergonomic intervention in work with video display units*** / Ritva Ketola ...[et.al.], Scandinavian journal of work, environment and health, 2002, 28(1), σ. 18-24
- ***Effects of neutral posture on muscle tension during computer use*** / Elizabeth Dowler, ...[et al.], International journal of occupational safety and ergonomics, 2001, v.7(1), p.61-78
- ***Ergonomics : computer users are top of the list when it comes to work-related risk factors in the area of ergonomics...*** / Karina Colgan, Business health, 2000, σ. 27-28
- ***In pursuit of users who benefit from computers : choosing the right computer system can save time and money for your OH department*** / Ann Chantry-Price, Occupational health, 1997, 49(4), σ. 133-136
- ***It's not a carpal tunnel syndrome : RSI theory and therapy for computer professionals*** / Suparna Damany, Jack Bellis. - Philadelphia : Simax, 2000. - zii, 231 σ., ISBN 0-9655109-9-9 (4883)
- ***Measuring and characterizing force exposures during computer mouse use*** / Peter Johnson, ... [et al.], Scandinavian journal of work, environment and health, 2000, 26(5), σ. 398-405
- ***Musculoskeletal disorders among visual display terminal users in a telecommunications company*** / Thomas R. Hales, ...[et.al.], Ergonomics, 1994, 37(10), σ. 1603-1621
- ***Musculoskeletal problems in VDT work : a review*** / J.B. Carter, E.W. Banister, Ergonomics, 1994, 37(10), σ. 1623-1648

- *Musculoskeletal symptoms and headaches in VDU users : a psychophysiological study* / Clairly Wilholm, Bengt B. Arnetz, Work and stress, 1997, 11(3), σ. 239-250
- Posture and power : dynamic use of your body at your computer / Ann Grassel, Occupational health and safety, 2001, 70(6), σ. 113-116
- *Repetitive strain injury : a computer user's guide* / Emil Pascarelli, Deborah Quilter. - New York : John Wiley, 1994. - xviii, 218 σ., ISBN 0-471-59532-2 (3669)
- *Risk prevention at VDU workplaces* / Holger Luczak, Olaf Oehme, International journal of occupational safety and ergonomics, 2003, 9(4), σ. 379-551
- *Say, can you see? : wearing glasses for computer work just might help save your eyesight. Software can size up your visual abilities* / Jeffrey R. Anshel, Occupational health and safety, 2000, 69(7), σ. 79-80
- *Studio delle relazioni fra astenopia ed alcuni parametri oftalmologici, neuropsicologici e muscolo-scheletrici in lavoratori addetti al VDT* = Study on the relationship between asthenopia and ophthalmic, neuropsychological and ergonomic parameters in VDU operators /Angela Carta, ...[et al.], La medicina del lavoro, 2003, 94(5), σ. 466-479
- **The influence of computer monitor height on head and neck posture** / K. Fraser, ...[et.al.], International journal of industrial ergonomics, 1999, 23(3), σ. 171-179
- *The use of computers among the workers in the European Union and its impact on the quality of work* / Frank Andries, Peter Smulders, S. Dhondt, Behaviour and information, 2002, 21(6), σ. 441-447
- *Training in ergonomics at VDU workplaces* / W. Spieler, ...[et.al.], Ergonomics, 1999, 42(6), σ. 835-845
- *VDU terminal sickness : computer helath risks : how to protect yourself* / Peggy Bentham. - 2η εκδ.. - Oxford : Jon Carpenter, 1996. - x, 226 σ., ISBN 1-897766-21-1 (3802)
- *VDUs : an easy guide to the regulations. How to comply with the health and safety (display screen equipment) regulations 1992* / HSE. - Sudbury, Suffolk : HSE, 1995. - 21 σ., ISBN 0-7176-0735-6 (2269)
- *Ways to reduce computer eyestyrain : sight for sore eyes* / Todd Savage, Safety+Health, 1997, 155(3), σ. 60-63
- *Why does working my computer hurt so much : a comprehensive guide to help you prevent and treat computer induced repetitive stress injuries* / Perry Bonomo, Daniel Seidler. - New York : Ergaerobics, 1999. - 128 σ., ISBN 0-9664090-0-0, (3671)
- *Work with display screen equipment : health and safety (display screen equipment) regulations 1992 as amended by the health and safety (miscellaneous amendments) regulations 2002 : guidance on regulations* / HSE. - Sudbury : HSE, 2005.- iv, 72 σ., ISBN 0-7176-2582-6 (4996), (4997), (4998), (4999), (5000), (5001)
- *Working with VDUs* / HSE. - Sheffield : HSE, 1995. - 16 σ., ISBN 0-7176-0814-X, (1480)
- *Working with VDUs : the implementation of directive 90/270/EEC in Sweden and Germany* / TUTB. - Brussels : TUTB, 1998. - 41 σ., ISBN 2-930003-32-4 (3494)

- *Απασχόληση γυναικών σε οθόνες οπτικής απεικόνισης (ΟΟΑ) κατά την διάρκεια εγκυμοσύνης*, Ιατρική της εργασίας : υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία, 1989, 1(2), σ. 113-114
- *Γενικές προδιαγραφές εξοπλισμού γραφείων με οθόνες οπτικής απεικόνισης* / Θεώνη Κουκουλάκη, Κωνσταντίνα Λώμη, Χρήστος Χατζής. - (Πυξίδα για την υγεία και την ασφάλεια. 31), Υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας, 2007, (32), σ.17-18, 23-24
- *Δουλεύοντας με ηλεκτρονικό υπολογιστή : βοήθημα για εργονομική αξιολόγηση, βελτίωση και σχεδιασμό θέσεων εργασίας με Η/Υ* / Στυλιανός Παπαδόπουλος, Νικόλαος Μαρμαράς, Κώστας Λυριτζής. -- Αθήνα : ΕΜΠ, 1997. -- iv, 83 σ., ISBN 960-254-527-5, (2941), (4305)
- *Ο άνθρωπος μπροστά στις οθόνες*, Δελτίο πανελληνίου συλλόγου διπλωματούχων μηχανολόγων ηλεκτρολόγων, 1997, 293, σ. 28
- *Ο ιός του 2000 : για τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές στους τομείς της ασφάλειας και της υγείας*, Δράση για υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας, προστασία περιβάλλοντος, 1999, 7(83), σ. 2
- *Πυροπροστασία χώρων ηλεκτρονικών υπολογιστών και συστημάτων επεξεργασίας δεδομένων* / Ηλίας Α. Αγγέλικας, Δελτίο πανελληνίου συλλόγου διπλωματούχων μηχανολόγων ηλεκτρολόγων, 2000, 330, σ. 70-71
- *Τα βλαβερά αποτελέσματα του ΣΗΥ(Σχέδιο με τη βοήθεια Ηλεκτρονικού Υπολογιστή) για την υγεία* / Bodil Rohde,
JANUS, 1998, (28), σ. 25-26
- *Χώροι εργασίας με συσκευές οπτικής παρουσιάσεως στοιχείων* / προοπτικές ανάπτυξης και τα προβλήματα. - Δουβλίνο : Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 1987. - 48 σ. - (Σειρά πληροφοριακών φυλλαδίων ; 1), ISBN 92-825-6463-0, (363.110285 ΧΩΡ)

ΙΣΤΟΡΙΚΟ e-ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ

Το πρόβλημα της ύδρευσης υπήρξε επί δεκαετίες ένα από τα σοβαρότερα της Αθήνας. Ο κτιστός κεντρικός αγωγός ήταν γεμάτος ρήγματα λόγω της παλαιότητάς του και το δίκτυο διανομής βρισκόταν σε άθλια κατάσταση. Οι Αθηναίοι ταλαιπωρούνταν εναλλάξ, πότε από τη λειψυδρία και πότε από τις μολύνσεις. Κάποτε συνέβαιναν και διάφορα κωμικοτραγικά: Τον Μάιο του 1907, επί δημαρχίας Σπύρου Μερκούρη, μια συντροφιά περίπου είκοσι νεαρών βατράχων ξεπήδησε από τον σωλήνα της ύδρευσης σε ένα σπίτι της οδού Ευριπίδου. Το συμβάν δεν θεωρήθηκε από τη δημαρχία ως κάτι φοβερό: «Ωάρια βατράχων πάντοτε περιέχει παν ύδωρ», υπογράμμισε σε ανακοίνωσή της η Δημοτική Αρχή. Οι νερούλαδες, οι «υδροπωληταί», λοιπόν –που συνέχισαν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους και αρκετά χρόνια μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο– ήταν η μόνη σωτηρία των διαγασμένων κατοίκων της πόλης. Με βαρέλια ή με στάμνες φορτωμένες στα κάρα τους, σε περιόδους μεγάλης λειψυδρίας ή μολύνσεων του υδραγωγείου, μετέφεραν και πουλούσαν πόσιμο νερό από το Μαρούσι, από την Πεντέλη, από την Καισαριανή, από την πηγή της Αγίας Ζώης ή από τη Μεγάλη Βρύση της Κυψέλης (στη σημερινή Φωκίωνος Νέγρη) ή από τις πηγάδες του Βεζανή και του Ασπρογέρακα των Άνω Πατησίων. Η χάρη τους έφτανε μέχρι το Παλαιό Φάληρο (φωτογραφία πάνω του 1925), που το άφθονο νερό του έκανε μόνο για λάτρα. «Νε-Πο» φώναζε ο νερούλας σέρνοντας το άλογό του με το κάρο και το μεγάλο βαρέλι. Δεν χρειαζόταν να φωνάζει όλη τη φράση «νερό από τον Πόρο». Οι δύο συλλαβές αρκούσαν για να ξεσηκώσουν τις υπηρέτριες να κατεβάσουν στο δρόμο τις στάμνες για πόσιμο ποριώτικο νερό.

Από το βιβλίο: *Η Ελλάδα του μόχθου 1900-1960 (συλλογή Νίκου Πολίτη), Ριζάρειον Ίδρυμα, 2005*

**ΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ
ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.)**

Λισσίων 143 & Θειοσίου 6
104 45
ΑΘΗΝΑ

Τηλ.: 210 8 200 100
Fax: 210 8 200 222
Email: info@elinyae.gr

[http://
www.elinyae.gr](http://www.elinyae.gr)

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΥΓΙΕΙΝΗΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συλλογή και επιμέλεια υλικού
Φανή Θωμαδάκη
Κωνσταντίνα Καμάλη

Τεχνική επεξεργασία και επιμέλεια
Ελένη Ζαρέντη
Αλέξης Λεχουρίτης